

Türk Spor Hukukunda İkili Tahkim Yapısından Tekil Modelleşmeye: Türk Spor Tahkim Mahkemesi Önerisi*From a Dual Arbitration Structure to a Single Model in Turkish Sports Law: The Proposal for a Turkish Sports Arbitration Court**Tolga HANAYOĞLU¹, Mehmet GÜÇLÜ²¹ Yozgat Bozok Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Yozgat, TÜRKİYE / tolga.hanayoglu@yobu.edu.tr / 0000-0001-7747-5782² Yozgat Bozok Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Yozgat, TÜRKİYE / mehmet.guclu@bozok.edu.tr / 0000-0002-0673-8642

* Corresponding author

NOT: Bu çalışma, Tolga HANAYOĞLU tarafından Yozgat Bozok Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nde Prof. Dr. Mehmet GÜÇLÜ danışmanlığında yürütülen 'Türk Spor Tahkim Mahkemesi Kurulması Model Önerisi' başlıklı doktora tezinden üretilmiştir.

Özet: Bu çalışmada, Türkiye'deki spor tahkim sisteminin mevcut yapısal sorunlarını incelemeyi ve uluslararası standartlara uygun merkezi bir model önerisi geliştirmek amaçlanmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu, amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilen ve spor hukuku alanında en az 10 yıllık deneyime sahip 10 uzman (avukat ve akademisyen) oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmış ve Maxqda yazılımı kullanılarak içerik analizine tabi tutulmuştur. Bulgular, mevcut tahkim kurullarının atama süreçlerinde liyakat eksikliği ve yapısal bağımlılık olduğuna dair güçlü bir katılımcı algısı olduğunu ortaya koymuştur. İkili yapının (TFF ve GSB) kararlarda yeknesaklık sorunuyla yol açtığı ve AİHM'in Ali Rıza ve Diğerleri kararı gibi emsal kararlarında belirtilen adil yargılanma hakkı ihlallerinin devam ettiği tespit edilmiştir. Sonuç olarak, Türkiye için bağımsız bir "Türk Spor Tahkim Mahkemesi" (TSTM) modeli önerilmiştir. Bu model; idari özerkliği sağlayan bir komisyon (TSTMK), ihtisaslaşmış daire sistemi ve Yargıtay ile Anayasa Mahkemesi denetimini içermektedir. Önerilen modelin, spor yargısında güveni tesis edeceği ve uluslararası normlarla uyum sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor hukuku, spor tahkimi, spor uyuşmazlıkları, AİHM.

Abstract: In the present study, we aimed to investigate the current structural problems of the sports arbitration system in Turkey and to develop a centralized model proposal in accordance with international standards. The study group consisted of 10 experts (lawyers and academics) with at least 10 years of experience in the field of sports law, selected through purposeful sampling. The phenomenology design, one of the qualitative research methods, was used in the study. Data were collected via a semi-structured interview form and subjected to content analysis using Maxqda software. Results revealed a strong participant perception of a lack of merit and structural dependency in the appointment processes of current arbitration boards. It was found that the dual structure (TFF and GSB) leads to a lack of uniformity in decisions and that violations of the right to a fair trial specified in ECHR precedents, such as the Ali Rıza and Others case, continue. Consequently, an independent "Turkish Sports Arbitration Court" (TSTM) model is proposed for Turkey. This model includes a commission (TSTMK) providing administrative autonomy, a specialized chamber system, and judicial review by the Court of Cassation and the Constitutional Court. It is evaluated that the proposed model will establish trust in the sports judiciary and ensure compliance with international norms.

Keywords: Sports law, sports arbitration, sports disputes, ECHR.

Received: 29.12.2025 / Accepted: 16.04.2026 / Published: 30.04.2026

<https://doi.org/10.22282/tojras.1851204>**Citation:** Hanayoğlu, T., & Güçlü, M. (2026). Türk spor hukukunda ikili tahkim yapısından tekil modelleşmeye: Türk spor tahkim mahkemesi önerisi. *The Online Journal of Recreation and Sports (TOJRAS)*, 15 (2), 211-218.

GİRİŞ

Modern dönemde spor, küresel ölçekte milyonlarca bireyi etkileyen; ekonomik, toplumsal ve hukuksal boyutlarıyla ön plana çıkan çok yönlü bir fenomen haline gelmiştir. Sportif faaliyetler, bireysel sağlığın korunmasının yanı sıra rekabet kültürünün teşvik edilmesi ve toplumsal bütünleşmenin sağlanmasında kritik bir işlev görmektedir. Ancak sporun bu geniş etki alanı, beraberinde karmaşık hukuki süreçleri ve uyuşmazlıkları da getirmektedir. Bu bağlamda spor hukuku; organizasyonların yönetiminden sporcu haklarına, doping gibi etik sorunsallardan uluslararası düzenlemelere kadar geniş bir yelpazeyi kapsayan bir disiplin olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkiye'nin hukuki ve sosyal dinamiklerine uygun, bağımsız, şeffaf ve hızlı karar alabilen özgün bir Spor Tahkim Mahkemesi modeli, spor hukukunun temel gereksinimlerinden biridir (Erten, 2019; Özdemir Kocasakal, 2013). Mevcut sistemdeki yapısal aksaklıklar göz önüne alındığında, adil yargılanma hakkı ve tarafsızlık ilkeleri ışığında sporcular, kulüpler ve federasyonlar gibi tüm paydaşların güven duyabileceği kurumsal bir altyapı tasarımına ihtiyaç duyulmaktadır (Erbeyin, 2023; Gemalmaz, 2020). Özellikle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) *Ali Rıza ve Diğerleri v. Türkiye* kararında vurgulanan bağımsızlık ve tarafsızlık eksiklikleri, bu ihtiyacın hukuki zeminini oluşturmaktadır (Direnisa, 2023; Yücesoy, 2025). Bu doğrultuda, Spor Tahkim Mahkemesi (CAS) ve benzeri uluslararası başarılı örneklerin Türk hukuk sistemine entegre edilebilirliği de güncel tartışmalar arasında yer almaktadır (Akil, 2011; Erkiner, 2010)

Toplumsal yaşamı düzenleyen ve devlet erkiyle desteklenen normlar bütünü olan hukuk, adaletin tesisi için dinamik bir yapı arz eder. Hukuk kuralları, sadece birer tavsiye

niteliğinde olmayıp, sosyolojik, ekonomik ve tarihsel değişimlere göre şekillenen emredici düzenlemelerdir. Bu evrimsel süreç, toplumsal ihtiyaçlara paralel olarak yeni hukuk disiplinlerinin doğuşuna zemin hazırlamaktadır. Sporun küresel ve yerel düzeyde yarattığı ekonomik değerler ile bu süreçte ortaya çıkan kurumsal uyuşmazlıklar, spor hukukunun özellikle Batı literatüründe bağımsız bir disiplin olarak kurumsallaşmasını sağlamıştır (Apaydın, 2008; Erkiner, 2007). Bu akademik gelişim, spor hukukuna odaklanan araştırma merkezlerinin ve enstitülerin kurulmasıyla sonuçlanmıştır (Spor Şurası, 2008).

Spor hukuku, literatürde dar ve geniş perspektifler olmak üzere iki temel boyutta tanımlanmaktadır (Erkiner, 2007; Özkan, 2022). Dar anlamda spor hukuku; sportif faaliyetlerin icrasını, organizasyonların işleyişini ve müsabaka kurallarının normatif bir çerçeveye oturtulmasını esas alan düzenlemeleri ifade eder (Özdemir Kocasakal, 2013). Geniş anlamda ise spor hukuku; spor faaliyetlerinden neşet eden sosyal, hukuki ve ekonomik ilişkilerin tamamını, bu süreçteki gerçek ve tüzel kişilerin hak, sorumluluk ve yükümlülüklerini belirleyen multidisipliner bir alandır (Direnisa, 2023). Bu geniş kapsam; sporcuların çalışma koşullarından sosyal güvenlik haklarına, federasyonların hukuki statülerinden "fair play" gibi etik ilkelere kadar pek çok konuyu ihtiva etmektedir (Ertaş & Petek, 2017). Ayrıca, bu alandaki uyuşmazlıkların çözümü için tahkim kurulları gibi özel yargı mekanizmalarının varlığı, spor hukukunun özgün yapısını pekiştirmektedir (Gerçekler, 2023; Ekşi, 2015).

Spor hukuku, bünyesinde hem özel hukuk hem de kamu hukuku unsurlarını barındırması hasebiyle "karma" bir

hukuk dalı niteliğindedir (Ekşi, 2015; Erten, 2007). Neredeyse tüm hukuk disiplinleriyle etkileşim halinde olan bu alan, devlet mekanizmalarından bağımsız, özerk bir yapıya sahiptir (Özdemir Kocasakal, 2013). Söz konusu özerklik, sporun küresel ölçekteki kurumsallaşmasını teşvik etse de spor mevzuatının dağınık yapısı, hukukçular için yorumlama ve uygulama süreçlerini karmaşık hale getirebilmektedir (S. Orhan & Özkurt, 2023).

Bu bağımsız yapının en somut yansıması, ulusal ve uluslararası hukukun genel ilkelerini aşan özgün nitelikli kurallardır (Foster, 2003). Spor hukuku, klasik devletlerarası hukuktan farklı olarak, uluslararası federasyonların kendi normatif ve yargısal sistemleriyle yönetilir (Casini, 2011). Literatürde Lex Sportiva olarak tanımlanan bu kavram, küresel spor topluluğu için bağlayıcı olan, yerel yasaların ötesinde ve devlet etkisinin sınırlı olduğu özerk bir hukuk düzenini temsil etmektedir (Gürten & Erenel, 2012; Nafziger, 2004).

Türkiye'deki mevcut uygulama incelendiğinde; sportif uyuşmazlıkların çözümünde genel yargı mercilerinin yanı sıra Gençlik ve Spor Bakanlığı Tahkim Kurulu ile Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) Tahkim Kurulu'nun yetkili olduğu görülmektedir (Çakır, 2024; Çetin, 2024). Bununla birlikte, mevcut yapıların spor hukukunun giderek karmaşıklaşan yapısı karşısında uzmanlaşma ve operasyonel hız açısından bazı yetersizliklerle karşılaştığı gözlemlenmektedir. Bu durum, Türk spor hukukunun uluslararası standartlara entegrasyonu ve daha etkin bir yargılama süreci için ihtisaslaşmış bir Türk Spor Tahkim Mahkemesi modelinin gerekliliğini ortaya koymaktadır (Yücesoy, 2025).

Bu araştırmanın temel amacı, Türkiye'nin hukuki ve sosyal dinamiklerine uygun, bağımsız, şeffaf ve hızlı karar alabilen özgün bir Spor Tahkim Mahkemesi model önerisi geliştirmektir. Çalışma kapsamında; mevcut sistemdeki yapısal aksaklıklar analiz edilerek, adil yargılanma hakkı ve tarafsızlık ilkeleri ışığında sporcular, kulüpler ve federasyonlar gibi tüm paydaşların güven duyabileceği kurumsal bir altyapı tasarımı hedeflenmektedir. Bu doğrultuda çalışma, CAS ve benzeri uluslararası başarılı örneklerin Türk hukuk sistemine entegre edilebilirliğini de tartışmaya açmaktadır.

Araştırmanın kuramsal önemi, Türkiye'deki spor hukuku literatüründeki bilgi boşluğunu dolduracak teorik bir zemin sunmasından kaynaklanmaktadır. Pratik açıdan ise, önerilen modelin hayata geçirilmesiyle yargılama sürelerinin

kısalması, maliyetlerin minimize edilmesi ve sporun tüm aktörleri için hukuki güvenliğin tesis edilmesi öngörülmektedir. Toplumsal düzlemde ise adil bir spor düzeninin kurulması, spor kültürünün ve barışının sürdürülebilirliğine doğrudan katkı sağlayacaktır.

Araştırma süreci, belirli teorik ve yöntemsel varsayımlar üzerine inşa edilmiştir. Bu kapsamda; yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla elde edilen verilerin katılımcıların samimi ve mesleki deneyimlerine dayalı olduğu, katılımcıların spor hukuku alanında yeterli uzmanlığa sahip oldukları varsayılmaktadır. Ayrıca, uluslararası spor tahkim uygulamalarının temel prensiplerinin, yerel hukuki yapıya uyarlanabilir olduğu kabul edilmektedir. Bu varsayımlar ışığında çalışma; "Türkiye'de mevcut spor uyuşmazlık çözüm mekanizmaları neden yetersiz kalmaktadır?" ve "Uluslararası standartlarla uyumlu, sürdürülebilir bir Türk Spor Tahkim modeli nasıl tasarlanmalıdır?" temel sorularına yanıt aramaktadır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli: Bu çalışmada, olguların derinlemesine incelenmesine, bireysel deneyimlerin ve sosyal bağlamdaki etkileşimlerin anlaşılandırılmasına imkân tanıyan nitel araştırma yöntemi benimsenmiştir (Yurdakul, 2013). Araştırma kapsamında, spor hukukundaki tahkim mekanizmaları ve yapısal reform gereklilikleri gibi karmaşık ve çok boyutlu olgular, katılımcıların deneyimleri üzerinden analiz edildiği için fenomenoloji deseninden faydalanılmıştır. Fenomenoloji deseni, bireylerin bir fenomene dair yaşadıkları tecrübelerin ortak anlamının keşfedilmesine ve bu yaşantıların kendi bağlamı içinde değerlendirilmesine olanak tanır (Creswell & Poth, 2018).

Araştırma Grubu: Araştırmanın çalışma grubunu, spor hukuku alanında uzmanlaşmış akademisyenler ve hukukçular oluşturmaktadır. Katılımcıların belirlenmesinde, belirli niteliklere sahip ve bilgi zenginliği yüksek kişilerin seçilmesini esas alan amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır (Yıldırım & Şimşek, 2016). Bu doğrultuda, araştırmaya spor tahkimi konusunda derinlemesine bilgi sağlayabilecek, alanında yetkin 10 uzman dahil edilmiştir. Nitel araştırmalarda örneklem büyüklüğü istatistiksel genelleme yerine veri doygunluğu ilkesine dayandığı için, 10 katılımcıdan oluşan bu grup fenomenolojik analiz için yeterli kabul edilmiştir (Yıldırım & Şimşek, 2016). Katılımcıların demografik ve mesleki bilgileri Tablo 1'de detaylı olarak sunulmuştur.

Tablo 1. Katılımcılara ait bilgiler

Katılımcı Kodu	Cinsiyet	Meslek	Yaş	Meslekteki Görev Süresi	Görüşme Şekli
K1	Erkek	Avukat	38	13 yıl	Yüz yüze
K2	Erkek	Akademisyen	45	20 yıl	Elektronik Posta
K3	Erkek	Avukat	41	15 yıl	Yüz yüze
K4	Kadın	Akademisyen	52	25 yıl	Elektronik Posta
K5	Erkek	Avukat	35	10 yıl	Elektronik Posta
K6	Erkek	Akademisyen	40	14 yıl	Yüz yüze
K7	Erkek	Avukat	39	16 yıl	Yüz yüze
K8	Kadın	Avukat	33	9 yıl	Elektronik Posta
K9	Erkek	Avukat	44	18 yıl	Yüz yüze
K10	Erkek	Akademisyen	50	23 yıl	Elektronik Posta

Araştırmanın Etik Yönü: Araştırmanın etik izinleri 21.02.2025 tarihinde Yozgat Bozok Üniversitesi Sosyal ve

Beşerî Bilimler Etik Kurulundan alınmıştır (Karar No: 11/69). Araştırmada katılımcıların gönüllülük esası alınmıştır.

olup araştırma süresince tüm etik ilkeler dikkate alınmıştır. Katılımcılardan elde edilen veriler araştırma amaçlı kullanılmış, veri gizliliğine özen gösterilmiştir.

Veri Toplama Aracı: Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Formun hazırlanma sürecinde kapsamlı bir literatür taraması yapılmış ve taslak sorular spor hukuku ile nitel araştırma alanında uzman akademisyenlerin görüşüne sunulmuştur. Uzman geri bildirimleri doğrultusunda düzenlenen form; araştırmacıya esneklik sağlayan, aynı zamanda sürecin sistematik ilerlemesine olanak tanıyan bir yapıya kavuşturulmuştur (Yıldırım & Şimşek, 2016). Görüşme formunda yer alan temel sorular şunlardır:

1. Türkiye'deki tahkim kurullarının (TFF ve GSB Tahkim) atanması, bağımsızlığı ve tarafsızlığı hakkındaki değerlendirmeleriniz nelerdir?
2. Ülkemizde ikili bir tahkim yapısının bulunmasının avantaj ve dezavantajları nelerdir?
3. Uluslararası Spor Tahkim Mahkemesi'nin (CAS) kurumsal yapılanması hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?
4. AİHM'in TFF Tahkim Kurulu'na yönelik yapısal reform vurgusu yapan tazminat kararları hakkındaki görüşleriniz nelerdir?
5. Türk Spor Tahkim Mahkemesi adı altında tekil ve bağımsız bir model oluşturulmasını nasıl değerlendirirsiniz?

Verilerin Toplanması: Veri toplama sürecinde katılımcıların gönüllülük esası gözetilerek sözlü ve yazılı onamları alınmıştır. Görüşmeler ağırlıklı olarak yüz yüze gerçekleştirilmiş ve verilerin eksiksiz kaydedilmesi amacıyla ses kayıt cihazı kullanılmıştır. Coğrafi sınırlılıklar veya fiziksel buluşmanın mümkün olmadığı durumlarda ise katılımcılara elektronik posta yoluyla ulaşılarak yazılı yanıtlar alınmıştır (Yıldırım & Şimşek, 2016). Görüşmeler sırasında katılımcıların yönlendirilmemesine ve doğal bir ifade ortamı oluşturulmasına özen gösterilmiştir. Elde edilen

tüm kayıtlar ve yazılı yanıtlar araştırmacı tarafından transkribe edilerek (yazıya dökülerek) analiz sürecine hazır hale getirilmiştir.

Verilerin Analizi: Elde edilen verilerin çözümlenmesinde içerik analizi yöntemi uygulanmıştır. Bu yöntem; verilerin sistematik bir biçimde kodlanması, temaların oluşturulması ve bu temalar arasındaki ilişkilerin anlamlandırılması sürecini kapsamaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2016). Analiz süreci; verilerin kodlanması, temaların belirlenmesi, kod ve temaların organize edilmesi ve bulguların yorumlanması olmak üzere dört temel aşamada yürütülmüştür. Verilerin sistematik analizi ve tematik yapının görselleştirilmesi sürecinde Maxqda nitel veri analizi yazılımından yararlanılmıştır.

Geçerlilik ve Güvenirlilik: Araştırmanın bilimsel niteliğini güçlendirmek amacıyla inandırıcılık, aktarılabirlik, tutarlılık ve doğrulanabilirlik ilkeleri dikkate alınmıştır (Miles & Huberman, 1994). İç geçerliliği (inandırıcılık) sağlamak için uzman incelemesi ve doğrudan alıntılara yer verme stratejileri uygulanmıştır. Dış geçerlilik (aktarılabirlik) kapsamında, araştırma bağlamı ve katılımcı özellikleri ayrıntılı olarak betimlenmiştir. Güvenirlilik (doğrulanabilirlik) için ise kodlama süreci, spor hukuku ve nitel analiz konusunda uzman iki farklı akademisyen tarafından bağımsız olarak denetlenmiş ve kodlar arası uzlaşa aranmıştır. Araştırmacının analiz becerisi ve katılımcıların yetkinliği, elde edilen sonuçların güvenilirliği açısından kritik bir temel oluşturmuştur.

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde katılımcılar ile yapılan görüşmelerde elde edilen verilerin analizi sonuçları yer almaktadır. Türk spor tahkim mahkemesi rol model önerisine ilişkin hazırlanan sorulara verilen cevaplar analiz edilmiştir. Yapılan analiz sonuçlarına göre 5 tema ve 10 alt tema belirlenmiştir.

Tablo 2. Araştırmaya ait temalar ve alt temalar

Tema	Alt Tema
Tahkim Kurullarının Bağımsızlık ve Tarafsızlık İlkesi	Atama Süreçlerindeki Etkiler
	Kurulların Yargısal Bağımsızlığı
İki Farklı Tahkim Kurulu Yapısının Değerlendirilmesi	İkili Yapının Avantajları
	İkili Yapının Dezavantajları
Uluslararası Spor Tahkimi (CAS) Yapısının Değerlendirilmesi	Uluslararası Normlara Uyumluluk
	Eleştirilere Karşı CAS'ın Yapısal Dayanıklılığı
Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) Türkiye Kararı ve Yapısal Reform Gereksinimi	AİHM'nin Türkiye Kararına Yönelik Tepkiler
	Tahkim Kuruluna Yapısal Reform İhtiyacı
	Tek Bir Tahkim Kurulu Modelinin Avantajları
Türk Spor Tahkim Mahkemesi Modeli Üzerine Görüşler	Tek Bir Tahkim Kurulu Modelinin Dezavantajları

Tablo 2 incelendiğinde, tahkim kurullarının bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesi temasında, atama süreçlerindeki etkiler ve

kurulların yargısal bağımsızlığı alt temaları, iki farklı tahkim kurulu yapısının değerlendirilmesi temasında, ikili yapının

avantajları ve ikili yapının dezavantajları alt temaları, Uluslararası Spor Tahkimi (CAS) yapısının değerlendirilmesi temasında, uluslararası normlara uyumluluk ve eleştirilere karşı CAS'ın yapısal dayanıklılığı alt temaları, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Türkiye kararı ve yapısal reform gereksinimi temasında, AİHM'nin Türkiye kararına yönelik tepkiler ve tahkim kurulu yapısal reform ihtiyacı alt temaları, Türk spor tahkim mahkemesi modeli üzerine görüşler temasında ise, tek bir tahkim kurulu modelinin avantajları ve tek bir tahkim kurulu modelinin dezavantajları alt temaları olduğu görülmektedir.

Katılımcıların görüşleri doğrultusunda dikkat çeken doğrudan alıntılar şu şekildedir:

Tahkim Kurullarının Bağımsızlık ve Tarafsızlık İlkesi ana teması bağlamında elde edilen bulgular, sistemin işleyişine dair temel yapısal sorunları ortaya koymaktadır. Bu çerçevede Atama Süreçlerindeki Etkiler alt temasına yönelik görüşlerini paylaşan bir katılımcı, "*Tahkim kurulu üyeleri, genellikle federasyonun yakın çevresinden seçiliyor, bu da onların karar alırken bağımsız davranmamalarına neden oluyor*" (K7) diyerek kurulların oluşum aşamasındaki bağımlılık ilişkisine dikkat çekmiştir. Aynı doğrultuda atamalarda liyakat ve şeffaflık unsurlarının eksikliğine vurgu yapan bir diğer uzman ise, "*Atamalarda şeffaflık yok, liyakate bakılmaksızın yapılan tercihler, tahkim kurulunun güvenilirliğini ciddi şekilde zedeliyor*" (K3) ifadesiyle kurumsal güven erozyonunu dile getirmiştir.

Yine aynı ana tema kapsamında değerlendirilen Kurulların Yargısal Bağımsızlığı alt temasına ilişkin veriler, kurulların dış baskılara karşı olan tutumunu sorgulamaktadır. Bu konuda bir katılımcı, "*Tahkim kurullarının siyasi ya da federatif baskılardan tam anlamıyla bağımsız olduğunu söylemek zor, bu da alınan kararların objektifliğini gölgeleyebiliyor*" (K1) görüşünü savunmuştur. Karar alma süreçlerinde objektifliğin ancak yapısal bir kopuşla mümkün olacağını belirten bir başka görüşte ise, "*Karar süreçlerinde gerçek tarafsızlığı sağlamak için kurulların atama süreçlerinden bağımsız olması gerekiyor, aksi halde kararların adil olduğunu düşünmek zorlaşıyor*" (K6) denilerek bağımsızlığın kararların meşruiyeti üzerindeki etkisi vurgulanmıştır.

İki Farklı Tahkim Kurulu Yapısının Değerlendirilmesi ana teması kapsamında elde edilen bulgular, mevcut kurumsal yapının hem işlevsel katkılarını hem de beraberinde getirdiği sistemsel zorlukları ortaya koymaktadır. Bu bağlamda İkili Yapının Avantajları alt temasına yönelik görüşlerini paylaşan bir katılımcı, uzmanlaşmanın getirdiği hızı vurgu yaparak, "*TFF Tahkim Kurulu futbol dünyasında uzun yıllara dayanan tecrübesiyle, futbol uyumsuzluklarına daha hızlı ve etkin çözümler üretebiliyor*" (K10) ifadesini kullanmıştır. Mevcut yapının farklı branşlar üzerindeki operasyonel etkisine değinen bir diğer uzman ise, "*...Spor dallarına göre ayrılmış bu yapı, futbol dışındaki spor uyumsuzluklarının da GSB tarafından hızlıca ele alınmasını sağlıyor*" (K1) görüşünü dile getirmiştir.

Buna karşın, aynı ana tema içerisinde değerlendirilen İkili Yapının Dezavantajları alt teması, sistemin yarattığı

karmaşaya ve hukuki risklere odaklanmaktadır. Bu konuda görüş bildiren bir katılımcı, "*İki farklı tahkim kurulunun varlığı, süreçleri hem karmaşık hale getiriyor hem de kararların alınmasını ciddi şekilde geciktiriyor*" (K5) diyerek yargılama sürecindeki yavaşlamaya dikkat çekmiştir. Kurumsal ayrılığın hukuki tutarlılık üzerindeki olumsuz etkilerine işaret eden bir başka katılımcı ise, "*Kurullar arasındaki farklı yorumlar nedeniyle çelişkili kararlar çıkabiliyor, bu da hukuki güvenlik açısından büyük bir sorun yaratıyor*" (K7) beyanıyla sistemdeki birlik eksikliğini vurgulamıştır.

Uluslararası Spor Tahkimi (CAS) Yapısının Değerlendirilmesi ana teması altında toplanan bulgular, küresel tahkim sisteminin standart belirleyici rolü ile yerel uygulamalardaki karşılığını ele almaktadır. Bu çerçevede Uluslararası Normlara Uyumluluk alt temasına yönelik görüş bildiren bir katılımcı, kurumun birleştirici gücüne vurgu yaparak, "*CAS, dünya genelinde kabul gören standartlar oluşturarak spor dünyasında bir birlik sağlıyor*" (K2) değerlendirmesinde bulunmuştur. Buna karşın, evrensel normların yerel mevzuatlarla uyumlandırılması sürecindeki zorluklara değinen bir diğer uzman ise, "*CAS kararlarının ulusal hukuk sistemlerine entegrasyonu zor olabiliyor, çünkü her ülkenin kendi spor yasalarıyla çelişebiliyor*" (K9) ifadesiyle uygulama safhasındaki hukuki uyumsuzluklara dikkat çekmiştir.

Aynı ana tema bağlamında incelenen Eleştirilere Karşı CAS'ın Yapısal Dayanıklılığı alt teması, kurumun şeffaflık ve bağımsızlık algısına yönelik tartışmaları yansıtmaktadır. Karar süreçlerinin kapalı yapısına yönelik eleştirileri dile getiren bir katılımcı, "*CAS'ın bazı kararları yeterince şeffaf olmadığı gerekçesiyle eleştiriliyor, bu da kurumun güvenilirliğini olumsuz etkiliyor*" (K8) görüşünü paylaşmıştır. Kurumun tarafsızlığına dair kamuoyundaki algısal sorunlara işaret eden bir başka katılımcı ise, "*...CAS'ın tarafsız olduğu söylene de büyük federasyonların etkisi altında kaldığı algısı hala spor camiasında yaygın*" (K3) diyerek, yapısal özerkliğin güçlendirilmesi gerektiğine dair yaygın kanaati vurgulamıştır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) Türkiye Kararı ve Yapısal Reform Gereksinimi ana teması altında toplanan veriler, uluslararası yargı kararlarının yerel spor yargısı üzerindeki dönüştürücü etkisini gözler önüne sermektedir. Bu bağlamda AİHM'nin Türkiye Kararına Yönelik Tepkiler alt temasına dair görüş bildiren bir katılımcı, kararın yarattığı toplumsal ve kurumsal farkındalığa işaret ederek, "*AİHM'nin bu kararı, spor kamuoyunda büyük yankı uyandırdı ve reform taleplerini daha da güçlendirdi*" (K4) değerlendirmesinde bulunmuştur. Söz konusu kararın hukuki koruma mekanizmaları üzerindeki etkisine değinen bir diğer uzman ise, "*...Bu karar, hak arama sürecinde önemli bir dönüm noktası olarak görülüyor, çünkü sporcuların haklarının korunması adına büyük bir adım*" (K6) ifadesiyle sürecin sporcu hakları açısından taşıdığı kritik önemi vurgulamıştır.

Aynı ana tema çerçevesinde değerlendirilen Tahkim Kurullarına Yapısal Reform İhtiyacı alt teması ise, mevcut kurulların meşruiyet ve güven tazeleme gerekliliğine odaklanmaktadır. Özellikle futbol yargılamasındaki yapısal aksaklıkların giderilmesi gerektiğini savunan bir katılımcı, *"TFF Tahkim Kurulu'nun yapısı derhal reforme edilmeli, aksi takdirde adalet duygusu zedelenmeye devam eder"* (K10) diyerek acil müdahale çağrısında bulunmuştur. Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesindeki tahkim mekanizmasının genel görünümüne dair eleştirel bir yaklaşım sunan bir başka katılımcı ise, *"Şu anki yapı, ne yazık ki, sporcuların ve kulüplerin haklarının korunması açısından yeterince güven vermiyor"* (K1) beyanıyla sistemin kurumsal güven telkin etme noktasındaki yetersizliğine dikkat çekmiştir.

Türk Spor Tahkim Mahkemesi Modeli Üzerine Görüşler ana teması, Türkiye'de spor yargısının geleceğine dair katılımcıların sunduğu vizyoner yaklaşımları ve olası riskleri yansıtmaktadır. Bu çerçevede Tek Bir Tahkim Kurulu Modelinin Avantajları alt temasına yönelik değerlendirmelerde bulunan bir katılımcı, kurumsal birleşmenin operasyonel hıza katkısını, *"Merkezi bir spor tahkim mahkemesi, karar süreçlerini hızlandırarak, zaman kaybını önleyebilir ve etkin kararlar alabilir"* (K8) şeklinde ifade etmiştir. Sistemin normatif bütünlüğü sağlama ve uygulama birliğini tesis etme potansiyeline vurgu yapan bir diğer uzman ise, *"Tek bir mahkeme, spor hukukunda standartları daha iyi koruyarak, yargı birliğini ve tutarlılığı sağlayabilir"* (K7) görüşüyle yargı birliğinin hukuki güvenlik açısından önemine dikkat çekmiştir.

Aynı ana tema altında ele alınan Tek Bir Tahkim Kurulu Modelinin Dezavantajları alt teması ise, merkezi yapının karşılaşılabileceği branş bazlı zorluklara ve etik risklere odaklanmaktadır. Farklı spor disiplinlerinin özgün doğasından kaynaklanan teknik zorluklara değinen bir katılımcı, *"Tek bir kurul, farklı spor dallarındaki ihtilafları çözmekte zorlanabilir, çünkü her spor dalı kendi dinamiklerine sahip"* (K2) beyanında bulunmuştur. Yapısal tekelleşmenin getirebileceği dışsal baskılara ve bunun bağımsızlık algısı üzerindeki risklerine işaret eden bir başka katılımcı ise, *"...Bir merkezi kurul, tarafsızlık ve bağımsızlık açısından daha fazla baskı altında olabilir, çünkü her karar aynı kurumdan çıkacak"* (K10) ifadesiyle, merkezi modelin demokratik ve şeffaf bir denetim mekanizmasıyla desteklenmesi gerektiğine vurgu yapmıştır.

TARTIŞMA

Bu çalışma, Türkiye'deki spor tahkim sisteminin mevcut işleyişini, yapısal özelliklerini ve uluslararası standartlara uyumunu nitel veriler ışığında analiz ederek kapsamlı bir reform önerisi sunmaktadır. Araştırma sonuçları, mevcut sistemin hem iç hukuk hem de uluslararası insan hakları normları bağlamında ciddi yapısal açmazlarla karşı karşıya olduğunu doğrulamaktadır.

Araştırmanın en temel bulgularından biri, tahkim kurullarının bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesine yönelik duyulan güven eksikliğidir. Katılımcı görüşleri, kurul

üyelerinin atanmasında liyakatten ziyade federasyon ve yürütme organlarına yakınlık kriterinin belirleyici olduğu yönündeki güçlü algıyı ortaya koymuştur. Literatürde de vurgulandığı üzere, kurumsal özerklikten yoksun bir tahkim yapısının, bağımsız bir yargı merci olarak faaliyet göstermesi ve tarafsızlık ilkesini etkin kılması güçleşmektedir (Ekşi, 2015). 7405 sayılı Kanun ile getirilen teorik iyileştirmelerin (yemin etme, görev süresi vb.), Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) tarafından eleştirilen "demokratik meşruiyet" ve "çoğulcu temsil" eksiklerini gidermede yetersiz kaldığı görülmektedir (7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu, 2022).

Mevcut ikili yapının (TFF ve GSB Tahkim) değerlendirilmesine ilişkin bulgular, branş bazlı uzmanlaşma ve operasyonel hız gibi avantajların; hukuki belirsizlik, kararlarda yeknesaklık sorunu ve kaynak israfı gibi dezavantajlar karşısında zayıf kaldığını göstermektedir. Spor hukukunda öngörülebilirliğin sağlanması, benzer vakalarda çelişkili kararların önlenmesine bağlıdır. Bu durum, Türkiye'de spor yargısının bütüncül bir reformla tekilleştirilmesi gerektiğini ispatlamaktadır (Ü. Orhan & Özkurt, 2023). AİHM'in Ali Rıza ve Diğerleri/Türkiye ile Sedat Doğan/Türkiye gibi emsal kararlarında vurgulanan sistematik ihlaller, mevcut yapının adil yargılanma hakkını (AİHS m.6) zedelediğini tescillemiştir (European Court of Human Rights [ECHR], 2020).

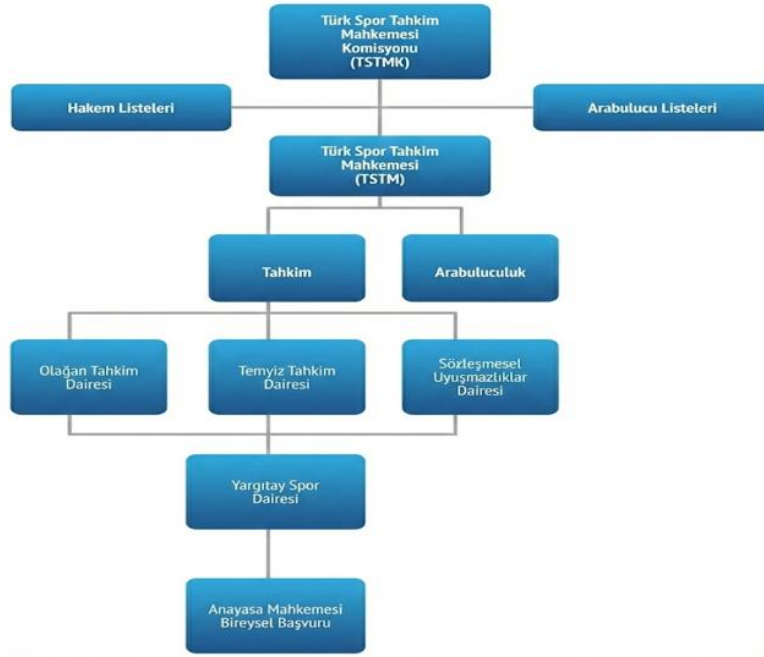
Uluslararası Spor Tahkim Mahkemesi (CAS) ve Basketbol Tahkim Mahkemesi (BAT) gibi modellerin incelenmesi, başarılı sistemlerin temelinde "kurumsal bağımsızlaşma" ve "şeffaflık" ilkelerinin yattığını göstermektedir (Mavromati & Reeb, 2025). Özellikle CAS'ın 1994 reformuyla IOC'den ayrışması, Türkiye'deki kurulların federatif yapıdan koparılması gerekliliği için tarihsel bir referans niteliğindedir. Amerikan Tahkim Derneği (AAA) ve Katar Spor Tahkim Kurumu (QSAF) gibi örnekler de bağımsız ve uzmanlaşmış merkezi yapıların uyumsuzluk çözümündeki etkinliğini kanıtlamaktadır (Ekşi, 2018).

Sonuç olarak, Türkiye'de spor yargılamasının meşruiyet kazanması ve uluslararası arenadaki saygınlığının korunması için "Türk Spor Tahkim Mahkemesi" modeline geçilmesi elzemdir.

Önerilen bu merkezi yapı;

- Federasyonlardan ve yürütmeden bağımsız, şeffaf bir atama mekanizmasına sahip olmalı,
- Kararlarında gerekçelendirme ilkesini eksiksiz uygulamalı,
- Sporun dinamik yapısına uygun hızı korurken, içtihat birliğiyle hukuki güvenliği tesis etmelidir.

Böyle bir yapısal dönüşüm, yalnızca hukuki bir zorunluluk değil, aynı zamanda spor camiasındaki adalet algısının yeniden inşası için stratejik bir gerekliliktir (Kamu Denetçiliği Kurumu, 2023).

Şekil 1. Model önerisi

Şekilde sunulan model önerisinde, sistemin en üst idari organı olarak Türk Spor Tahkim Mahkemesi Komisyonu (TSTMK) yer almaktadır. TSTMK, Hakem Listeleri ve Arabulucu Listeleri'nin yönetiminden sorumlu olup, yargısal organ olan Türk Spor Tahkim Mahkemesi (TSTM) ile hiyerarşik bir ilişki içerisinde. TSTM, uyuşmazlık çözüm süreçlerini yürütmek üzere Tahkim ve Arabuluculuk olmak üzere iki ana bölüme ayrılmaktadır. Tahkim bölümü, uzmanlaşmayı sağlamak amacıyla Olağan Tahkim Dairesi, Temyiz Tahkim Dairesi ve Sözleşmesel Uyuşmazlıklar Dairesi olmak üzere üç alt daireden oluşmaktadır. Şemada belirtildiği üzere, Temyiz Tahkim Dairesi'nin verdiği kararlar Yargıtay bünyesinde kurulacak Yargıtay Spor Dairesi'nin denetimine tabi tutulmakta, nihai aşamada ise hak ihlali iddiaları için Anayasa Mahkemesi Bireysel Başvuru yolu açık tutulmaktadır.

Türkiye'de spor uyuşmazlıklarının çözümünde ihtiyaç duyulan kurumsal dönüşümün temelini, Türk Spor Tahkim Mahkemesi Komisyonu ve Türk Spor Tahkim Mahkemesi isimli iki ana organın tesisi oluşturmaktadır. Bu modelde komisyon, idari ve mali yönetimden sorumlu bir üst kurul olarak görev yaparak mahkemenin yargısal bağımsızlığını dış etkilere karşı koruma altına alacaktır. Mahkeme ise uyuşmazlıkların çözümünü sağlayan, tahkim ve arabuluculuk süreçlerini uzman hakem panelleri aracılığıyla yürüten temel yargı organı olarak yapılandırılacaktır.

Mevcut parçalı yapıdan merkezi bir sisteme geçiş, federasyonlar bünyesindeki ilk derece hukuk kurullarının güçlendirilmesini de kapsamalıdır. Bu kurulların varlığı korunurken, üyelerin seçim süreçleri ve karar alma mekanizmaları liyakat, şeffaflık ve bağımsızlık temelinde reforme edilmelidir. Türk Spor Tahkim Mahkemesi, federasyonların ilk derece hukuk kurullarının kararlarını itiraz yoluyla inceleme ve kesin hükme bağlama yetkisine sahip merkezi bir temyiz merci işlevi görecektir. Böyle bir

yapılandırma, sporun farklı branşları arasında uygulama birliği sağlayarak hukuki güvenlik ve standardizasyonu tesis edecektir.

Mahkemenin operasyonel etkinliği, spor hukukunda derinlemesine uzmanlığa sahip ve federasyonlardan bağımsız hakem listeleriyle desteklenmelidir. Hakemlerin tarafsız bir otomasyon sistemiyle atanması ve uluslararası tahkim standartlarıyla uyumlu prosedürlerin işletilmesi, kararların hem ulusal hem de küresel düzeyde geçerliliğini pekiştirecektir. Mahkemenin yasal zemini ise idari ve mali özerkliğe sahip, özel hukuk hükümlerine tabi bir tüzel kişilik öngören özel bir kanunla teminat altına alınmalıdır.

Yargı denetimi mekanizması, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından tespit edilen yapısal eksiklikleri giderecek şekilde kurgulanmalıdır. Mahkeme kararlarının gerekçeli ve şeffaf olması, bu kararlara karşı Yargıtay bünyesinde spor uyuşmazlıklarına özgü kurulacak bir dairede sınırlı temyiz denetimi yapılması ve Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru imkanının tanınması, adil yargılanma hakkını güvence altına alacaktır. Ayrıca mahkeme bünyesinde kurulacak olağan tahkim, sözleşmesel uyuşmazlıklar, temyiz ve arabuluculuk daireleri aracılığıyla iş bölümü ve derinlemesine uzmanlaşma hedeflenmektedir. Bu kapsamlı model, Türk spor hukukunun uluslararası standartlarla bütünleşmesini sağlarken spor camiasındaki adalet algısını da güçlendirecektir.

Etik Metni: Bu makalede araştırma sürecinde, dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazara aittir. Söz konusu araştırma için 21.02.2024 tarihli ve 11/69 karar no ile Yozgat Bozok Üniversitesi Etik Kurulu'ndan onay alınmıştır.

Çıkar Çatışması: Çalışma kapsamında herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Yazar Katkı Oranı: Bu çalışmada bütün yazarların katkı oranları eşittir.

Kaynaklar

- Akil, C. (2011). Genel olarak milletlerarası spor tahkim mahkemesi (CAS) ve bu mahkemede uygulanan tahkim çeşitleri. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 13(2), 71-105.
- Apaydın, B. (2008). Türk spor hukuku'nun tarihsel gelişimi. *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 3(1), 15-29.
- Casini, L. (2011). The making of a Lex Sportiva by the Court of Arbitration for Sport. *German Law Journal*, 12(5), 1317-1340.
- Creswell, J. W., & Poth, C. N. (2018). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (4. bs.). SAGE Publications.
- Çakır, G. (2024). *Türk spor hukukunda tahkim kurullarının yargılama yetkisi ve kararlarının icrası* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Çetin, E. (2024). *Spor uyuşmazlıklarının çözümünde adil yargılanma hakkı: AIHS'in kurumsal gereklilikleri bağlamında CAS, TFFTK ve GSBTK özelinde bir değerlendirme* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Direnisa, E. (2023). Spor tahkiminin adil yargılanma hakkıyla bağlantısı üzerine bir inceleme. *Türk-Alman Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (TAÜHFD)*, 5(2), 667-703.
- Ekşi, N. (2015). *Spor tahkim hukuku*. Beta Basım Yayın.
- Ekşi, N. (2018). Başlıca spor tahkim mahkemeleri, spor tahkim türleri, spor tahkimine ilişkin sorunlar ve Türk spor tahkimi için öneriler. Kamu Denetçiliği Kurumu (Ed.), *Sporda hak ihlalleri ve denetim çalıştay raporu* içinde (ss. 162-182). Kamu Denetçiliği Kurumu Yayınları.
- Erbeyin, N. F. (2023). TFF hukuk kurullarının bağımsızlığı ve tarafsızlığı. *Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (AndHD)*, 9(2), 539-554.
- Erkiner, K. (2007). Türkiye'de spor hukuku'nun oluşumu. *İstanbul Barosu Dergisi (Spor Hukuku Özel Sayısı)*, 18-19.
- Erkiner, K. (2010). *Uluslararası Spor Tahkim Mahkemesi CAS 2010 değişikliklerini içeren açıklamalı İngilizce-Türkçe mevzuatı* (Genişletilmiş 2. bs.). On İki Levha Yayıncılık.
- Ertaş, Ş., & Petek, H. (2017). *Spor hukuku* (3. bs.). Yetkin Yayınları.
- Erten, R. (2019). Spor uyuşmazlıklarının çözümünde tahkim ve Türk futbol tahkiminde güncel gelişmeler. *İstanbul Spor Hukuku Dergisi*, 1(2), 123-137.
- European Court of Human Rights. (2020). *Case of Ali Rıza and Others v. Turkey* (Applications nos. 30226/10 and 4 others). ECHR.
- Foster, K. (2003). Is there a global sports law? *Entertainment Law*, 2(1), 1-18.
- Gemalmaz, B. (2020, 30 Ocak). *TFF tahkim kurulunun bağımsızlığı ve tarafsızlığı meselesi: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Ali Rıza ve Diğerleri v. Türkiye kararı*. Lexpera Blog.
- Gerçekler, H. (2023). *Spor hukuku: Temel kavramlar ve güncel tartışmalar*. Seçkin Yayıncılık.
- Gürten, A., & Erenel, G. (2012). Uluslararası spor hukuku ve Lex Sportiva kuralları. *Spor Bilimleri Dergisi*, 23(4), 112-125.
- Kamu Denetçiliği Kurumu. (2023). *Spor federasyonları tahkim kurullarının kararlarında gerekçe zorunluluğu hakkında tavsiye kararı* (Karar No: 2023/6896). KDK.
- Mavromati, D., & Reeb, M. (2025). *The code of the court of arbitration for sport: Commentary, cases and materials*. Kluwer Law International BV.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook* (2. bs.). SAGE Publications.
- Nafziger, J. A. R. (2004). *International sports law* (2. bs.). Transnational Publishers.
- Orhan, S., & Özkurt, R. (2023). *Spor hukukunun genel ilkeleri ve uygulamadaki yansımaları*. Adalet Yayınevi.
- Orhan, Ü., & Özkurt, E. (2023). *Spor hukuku*. Adalet Yayınevi.
- Özdemir Kocasalak, H. (2013). *Sportif uyuşmazlıkların tahkim yoluyla çözümü ve Spor Tahkim Mahkemesi (CAS)*. Vedat Kitapçılık.
- Özkan, C. (2022). *7405 Sayılı spor kulüpleri ve spor federasyonları kanunu çerçevesinde spor hukuku*. Adalet Yayınevi.
- Sedat Doğan v. Türkiye, Başvuru no. 48909/14 (Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi 2021). <https://hudoc.echr.coe.int/tur?i=001-212060>
- Spor Şurası. (2008). *Spor hukuku komisyonu raporu*. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (10. bs.). Seçkin Yayıncılık.
- Yurdakul, I. K. (2013). Veri toplama araçlarında bulunması gereken nitelikler. A. A. Kurt (Ed.), *Bilimsel araştırma yöntemleri* içinde (ss. 84-133). Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Yücesoy, U. İ. (2025). Avrupa insan hakları standardı açısından Türkiye'de spor hukuku uygulamasından kaynaklanan sorunlar ve çözüm önerileri. *Türk-Alman Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (TAÜHFD)*, 7(1), 203-258.
- 7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu. (2022, 26 Nisan). *T.C. Resmî Gazete* (Sayı: 31821).

EXTENDED ABSTRACT

Research Problem: The research problem focuses on the structural and functional inadequacies of the current sports arbitration system in Turkey. Sports has transformed into a global phenomenon with deep economic and social dimensions, necessitating fair and efficient dispute

resolution mechanisms. Currently, Turkey employs a fragmented system through the TFF and GSB Arbitration Boards, which face significant criticism regarding their organic independence and impartiality. This study aims to propose a centralized, independent "Turkish Sports

Arbitration Court" model to address the systemic failures identified by the European Court of Human Rights (ECHR) and restore trust in sports justice.

Research Questions: The study addresses the following specific questions:

- How do the current appointment processes of TFF and GSB boards affect their perceived impartiality?
- What are the structural disadvantages of the dual-headed arbitration system in terms of legal certainty?
- How can international standards, particularly the CAS model, be integrated into the Turkish legal framework?
- What are the views of sports law experts regarding the necessity of a single, centralized arbitration court?
- What legal and organizational components are required for a sustainable and independent sports judiciary in Turkey?

Literature Review: Justice and the rule of law are the foundations of social development. In the field of sports law, "Lex Sportiva" establishes universal norms that transcend national boundaries. Globally, the Court of Arbitration for Sport (CAS) serves as the primary benchmark, having undergone major reforms in 1994 to secure its independence from the IOC. Comparative literature highlights successful specialized models like the Basketball Arbitral Tribunal (BAT) and the American Arbitration Association (AAA), which offer rapid and expert-led solutions. In Turkey, Law No. 7405 (2022) introduced theoretical improvements, but it failed to eliminate the organic links criticized in ECHR rulings such as *Ali Rıza v. Turkey*.

Methods: The research was conducted using a qualitative methodology. Since the arbitration process was interpreted

through the expert opinions of sports lawyers and academics, the phenomenology design was utilized. Purposeful and criterion sampling methods were used to select 10 participants with at least 10 years of experience in sports law. Data were collected using a semi-structured interview technique consisting of five core questions regarding independence, structural reform, and the proposed model. The interviews were transcribed and evaluated with content analysis using MAXQDA software. To ensure reliability, expert peer review and the Miles and Huberman formula were applied, achieving a consistency coefficient of 0.80.

Results and Conclusions: It has been determined that the current appointment processes for arbitration boards are perceived as lacking merit and transparency, as members are often selected from federation inner circles. This structural dependency undermines the right to a fair trial and the legitimacy of decisions. The findings indicate that the dual-structure of TFF and GSB boards causes a lack of uniformity in legal interpretation and leads to conflicting decisions on similar issues. The research reveals that ECHR rulings have created an urgent necessity for structural reform, as Turkey remains a leading violator of Article 6 (right to a fair trial).

The proposed "Turkish Sports Arbitration Court (TSTM)" model is presented as a centralized solution. This model consists of an administrative commission (TSTMK) to ensure financial and organic independence, and a judicial court (TSTM) featuring specialized chambers for ordinary, contractual, and appeal disputes. The study concludes that providing a limited judicial review through a specialized chamber of the Court of Cassation and allowing individual applications to the Constitutional Court will significantly reduce ECHR violations. Implementing this centralized and autonomous model is essential for protecting the rights of athletes and clubs while enhancing the international prestige of Turkish sports law.